

gøre Forsøget. Man kan sige: Men du har jo selv været med til at gøre et saadant Forsøg. (*Borgbjerg*: Ja.) Det er ganske rigtigt, men det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (*Borgbjerg*) maa huske, at jeg hører til de underlige Mennesker, de ganske besynderlige Mennesker, som kunne erkende, at de have taget fejl; det maa det ærede Medlem altid regne med hos mig. (*Borgbjerg*: Ja, 3, 4 Gange, det saa man i Forsvarssagen). Nej, ikke 3, 4 Gange. Men det maa det ærede Medlem altid regne med hos mig, at det kan jeg erkende, og jeg erkender, at det var ikke nogen klog Handling, det, som skete med den midlertidige Valgkredsordning i Midten af Halvfemserne. Det er den eneste af de større politiske Handlinger, som det daværende moderate Venstre var med til, som jeg vilde have ønsket ugjort. Det skammer jeg mig ikke for at erkende. Naar det som sagt ikke var i formel Overensstemmelse med Grundloven, burde man neppe have tvunget det igennem mod en saa stærk Opposition som den, der den Gang var. Og jeg vilde ikke være med til at gøre denne Fejl om igen. Men nu mødte Forslaget om den midlertidige Valgkredsordning den Gang et bestemt Nej hos de to konservative Grupper i Landstinget, fra Højre og de Frikonservative. Det er oplyst hernede tilstrækkeligt under Forhandlingen, at det Ja, vi fik fra Venstre-reformpartiets Bestyrelse, muligvis ikke var blevet støttet af et Ja fra Partiet, at Venstre-reformpartiets Bestyrelse gav det kun under Forbehold af Partiets Samtykke, som det ogsaa er nævnt af det ærede Medlem fra Ringkøbing.

Jeg kunde nu gaa med til en midlertidig Valgkredsordning under det samme Forbehold af Enighed mellem de politiske Partier, men jeg ved, at denne Enighed lader sig heller ikke i Aar tilvejebringe. Jeg ved, at i Aar er det utvivlsomt, at Venstre-reformpartiet ikke vil gaa med dertil, det maa jeg slutte af de Udtalelser, vi hørte af det ærede Medlem fra Ringkøbing. Jeg har ingen som helst Grund til at tro, at Højregruppen og den frikonservative Gruppe i Landstinget have skiftet Standpunkt siden. Derfor maa jeg gentage, hvad jeg sagde under første Behandling af Finansloven, at jeg vil indstændig raade den højtærede Regering til at søge at faa denne Sag løst i nøje organisk Forbindelse med en Grundlovsændring.

Det er blevet sagt, at der var en overordentlig fremtrædende Macchiavel-

isme i den Sammenknytning, som det ærede Medlem fra Ringkøbing har anbefalet, mellem Grundlovsændringen og den midlertidige Valgkredsordning, det skulde være som et Janushoved, hvor hvert Ansigt vendte til sin Side. Der er saa meget i det offentlige Liv, man kommer til at overvurdere og kommer til at danne sig overdrevne Forestillinger om; jeg tror, der er ved at danne sig overdrevne Forestillinger om den dybe Underfundighed og Macchiavelisme, der ligger under hvert Skridt, som det ærede Medlem fra Ringkøbing foretager sig. Det er næsten blevet til en politisk Overtro. Maa jeg som Modgift mod denne Overtro sige, hvad jeg allerede et Par Gange har antydnet under Finanslovens første Behandling, at en lignende Plan har været fremme under Ministeriet Holstein. Jeg skal udtale mig noget bestemtere derom i Dag. Planen fremkom i det allersidste Møde, som Ministeriet Holstein holdt, og efter at det ærede Medlem fra Ringkøbing var traadt ud af Ministeriet, saa det kan altsaa ikke være ham, der har indgivet os disse slette Tanker. I det Møde blev der fremsat — det var for Resten mig selv, der gjorde det, jeg kan lige saa godt melde mig som Synderen — netop den Tanke, at da vi, ligesom i Fjor, ikke kunde naa den nødvendige Enighed om en midlertidig Valgkredsordning, og det formentlig var meget vigtigt at faa den midlertidige Valgkredsordning gennemført, for at der kunde komme et retfærdigere sammensat Folkeeting, der kunde træffe den endelige Afgørelse af Grundlovsændringen — den være nu mere eller mindre omfattende — vilde det rette være at kombinere den midlertidige Valgkredsordning med en Grundlovsændring, saaledes at den midlertidige Valgkredsordning kun traadte i Kraft samtidig med, at man blev enig om en Grundlovsændring. Deri laa, at det maatte være en ret begrænset Grundlovsændring, som man kunde blive enig om, og at denne Grundlovsændring bl. a. maatte fastslaa Princippet i den midlertidige Valgkredsordning, og at man saa vedtog den midlertidige Valgkredsordning, men saaledes, at det var givet — saa givet, som det kunde være under menneskelige Forhold —, at naar der først var Enighed om Grundlovsændringen, kom den midlertidige Valgkredsordning kun til at gælde denne ene Gang, altsaa blev i egentligste Forstand midlertidig. Ja, mere mærkværdigt er der ikke ved det. Det var en Tanke, vi ogsaa havde i Ministeriet Hol-